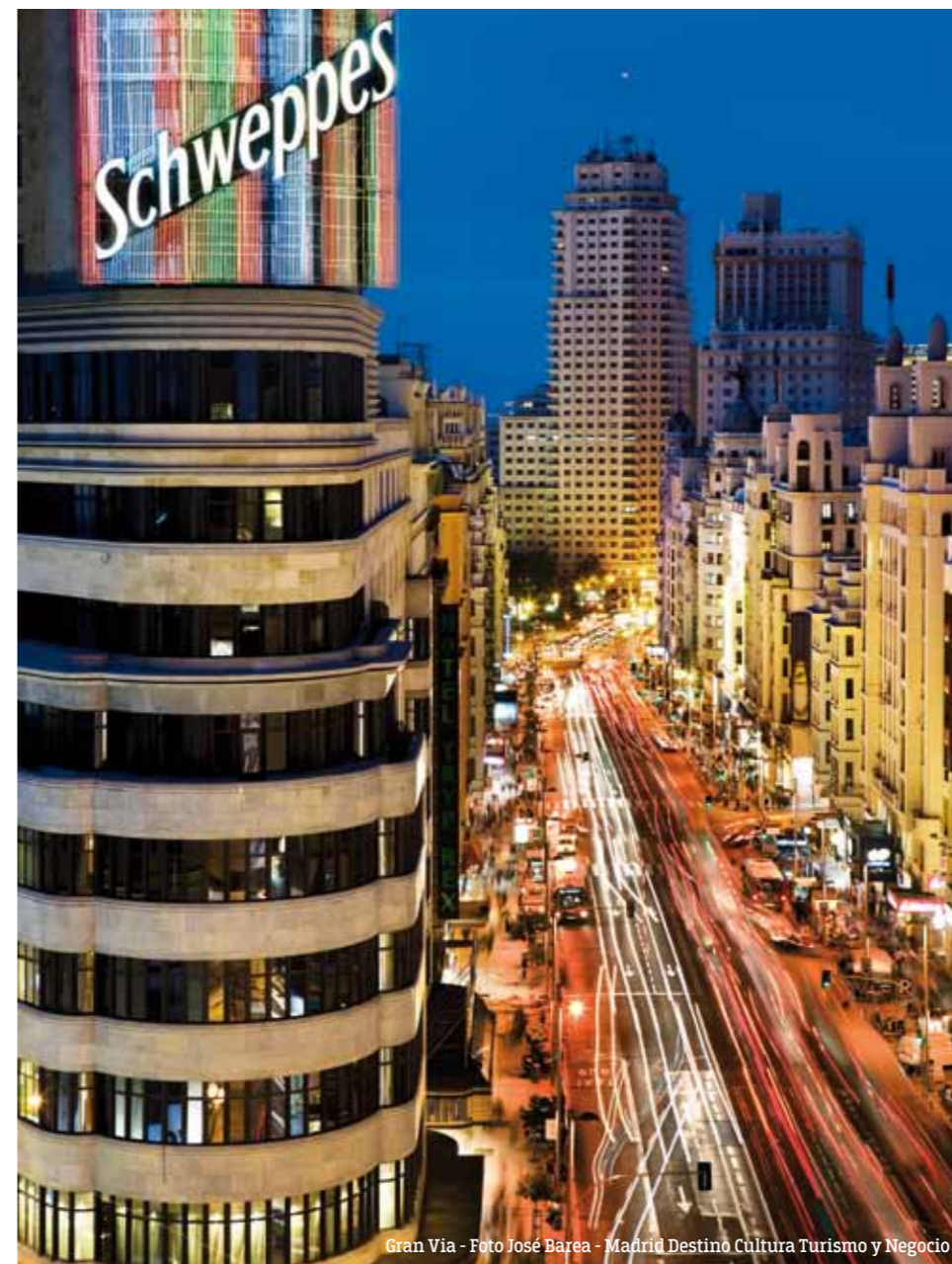
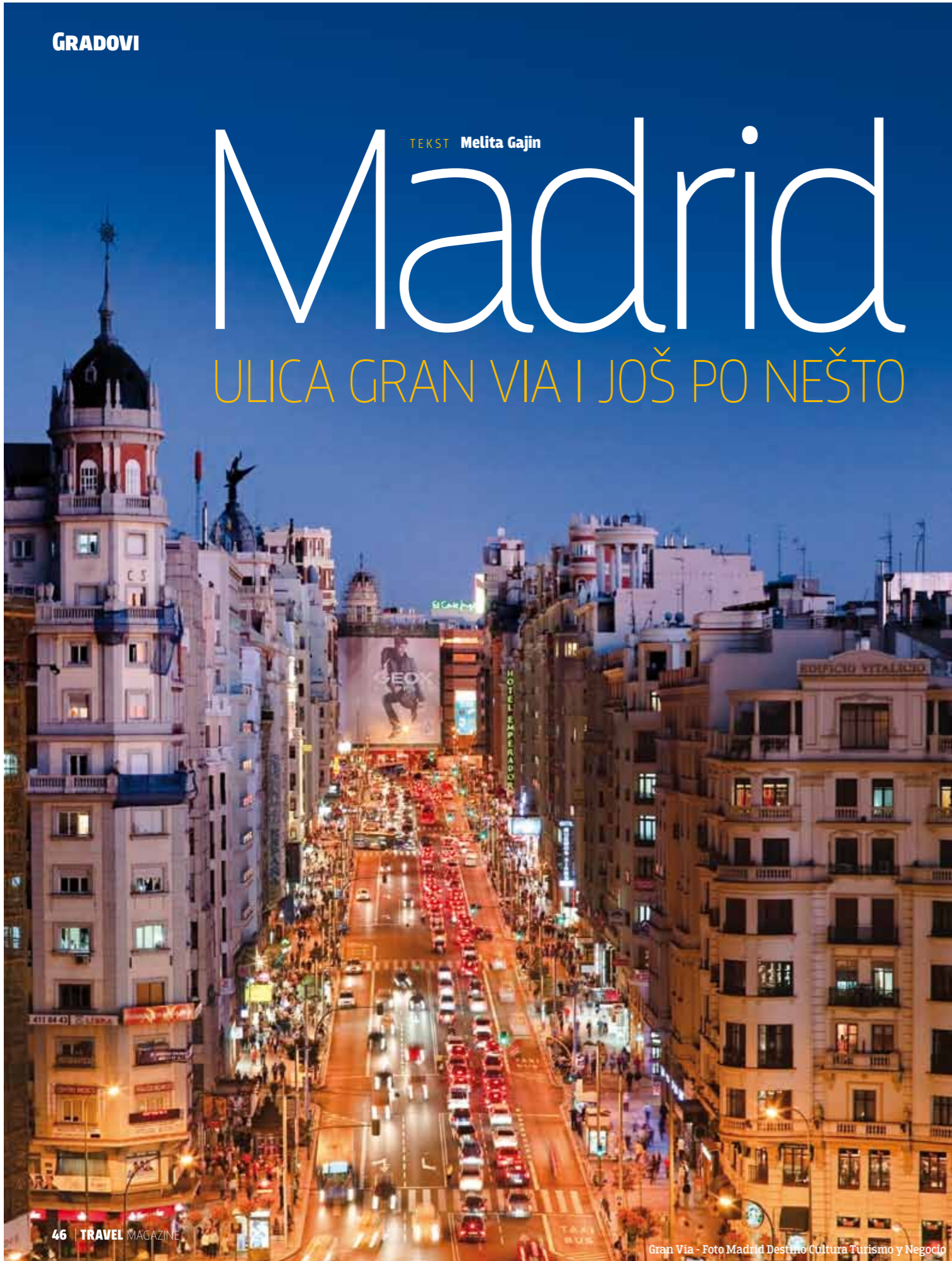

Madrid

TEKST Melita Gajin

ULICA GRAN VIA I JOŠ PO NEŠTO

Gran Vía - Foto José Barea - Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

Madrid spada u jedan od najvećih evropskih gradova. I čini se da je nepravедno manje privlačna turistička destinacija od Barcelone... Prošetajmo Madridom, počev od ulice Gran Vía, da bismo kasno tokom noći uživali u čokoladom preliveanim churrosima...

Madrid spada u jedan od najvećih evropskih gradova. I čini se da je nepravедno manje privlačna turistička destinacija od Barcelone... U Madridu su se gradila velelepna i monumentalna zdanja i sa njima ćete se sresti već na samom ulasku u grad. Za razliku od predgrađa u Srbiji, koja su često zapuštena, u Španiji se dosta novca ulaže i ove delove grada, tako da se sa šarmom i sofisticiranošću možete sresti na svakom koraku.

A mesto koje prosto priča istoriju Madrida kroz vekove, jeste ulica **Gran Vía**. Ovu ulicu sa punim pravom zovu još i španskim Menhetnom ili španskim Brodvejom. Prostire se od ulice Alcalá, sve do prelepog trga Plaza de España, dužinom od 1,5 km. Svoj današnji izgled počela je da dobija davne 1910. godine i tokom godina menjala je nazive, da bi konačno 1981. godine dobila zvanični naziv koji nosi i dan danas, Gran Vía.

Ovo je ulica koja nikada ne spava i u njoj se nalazi čak 41 hotel, 15 banki,

4 bioskopa i 3 pozorišta, a poslednje statistike tvrde da upravo ovom ulicom dnevno prođe 50.000 automobila. Na Gran Vii noću blješte svetleće reklame, a danju se ova ulica pretvara u veliku uličnu pozornicu gde možete sresti neke od poznatih ličnosti, ulične zabavljače, turiste sa kartama i fotoaparatom, tako da je svaki dan proveden na ovoj ulici priča za sebe.

Upravo u ovoj ulici stacionirane su neke od najznačajnijih zgrada u Madridu. Jedna od njih je i **Metropolis**. Nalazi se na samom početku ulice, krase je veličanstvena kupola sa statuom feniksa. Konstruisala su je dva brata iz Francuske, Jules i Raymond Fevrier, davne 1907. godine, a izgradnja ove zgrade trajala je do 1910. godine. Visoka je 45 metara i sve do 1921. godine, kada je izgrađena Palata štampe, važila je za najvišu građevinu u Madridu. Ovo zdanje je kompletno renovirano 1996. godine i u njemu već godinama posluje Metropolis osiguranje.

Bioskop Callao je još jedna zgrada od istorijskog značaja. Izgrađen je 1926. godine, a 11. decembra 1926. godine je u njemu prvi put projektovan film - bio je to film Luis Candelas "El bandido de Madrid". Reč Callao u doslovnom prevodu znači "veliki put". Ovaj bioskop i dan danas radi, a za ulaznicu je potrebno da izdvojite od 6,5 eura za studente i starije od 65 godina, do 8 eura za redovnu kartu.

Zgrada Telefonica sagrađena je 1930. godine i predstavljala je zgradu prve telefonske centrale, preko koje su ostvareni prvi kontakti putem telefona u Madridu. I za vreme španskog građanskog rata imala je takođe svoju ulogu - bila je sklonište meštana Madrida i stranih dopisnika, među kojima je bio i Ernest Hemingway.

A ukoliko se, ipak, umesto razgledanja, odlučite za **šoping**, na Gran Vii možete naći radnje čuvene španske kompanije Inditex, u čijem sastavu se nalaze brendovi Zara, Pull & Bear, Massimo Dutti, Bershka, Stradivarius, Oysho i Zara Home. Takođe, vredi posetiti španski trgovinski

Metropolis zgrada - Foto Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

Ulica Serrano u Salamanca kvartu
Foto José Barea - Madrid Destino Cultura Turismo y NegocioMuseo Thyssen
Foto Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio.jpg

Ono što ćete, sigurna sam, primetiti, jesu i zastave na prozorima i balkonima. Španci su nacija koja prosto obožava fudbal, a dan kada igra jedan od madridskih klubova je za njih, slobodno možemo reći - praznik. Na skoro svim prozorima se vijori zastava Španije i kluba za koji navijaju, na ulicama ćete tada sreći tek po koju osobu, verovatno turiste, a barovi su puni i atmosfera varira od potpune tišine do ushićenja.

Takođe nemojte zaobići ni **noćne izlaske** po čuvenim kvartovima Latina, Huertas, Malasaña, Salamanca ili Chueca. Pre toga se dobro naspavajte, jer ovde diskoteke počinju sa radom od 2 posle ponoći, pa sve do 8-9 sati ujutro! Pa ko ima snage da u tome prati Madridane, neka izvoli.

Ono što možda niste znali o Madridu i njegovim stanovnicima jeste da imaju čak dve beogradske ulice! Prva je u elitnom naselju Las Rozas, a druga je van grada, u naselju Mejorada del Campo. Isto tako je i grafit Nikole Tesle našao svoje mesto na jednom od zidova u Madridu.

Madridani imaju i jedan dosta zanimljiv nadimak "**mačke**" ili "**gato**". Ovaj naziv potiče iz XI veka. Naime Madrid je u to vreme bio pod vlašću Arapa ili kako ih oni zovu - los moros. Vojska kralja Alfonsa VI je 1085. godine pokušala da uđe u Madrid, ali to zbog visokih zidova, kojim je bio opasan, nije bilo moguće. Vojnicu su pokušavali i pokušavali, ali bez uspeha. Niko nije ni mislio da će jedan dečak uspeti da preskoči visoke zidine i promeni zastavu. Dečak je dobio naziv Gato i tako je priča prerasla u legendu, koju i dan danas Madridani preporučavaju.

lanac El Corte Ingles. Madrid ne zaostaje po pitanju mode za velikim šoping centrima, poput Pariza ili Milana, pa tako u čuvenoj ulici Serrano možete naći radnje čuvenih brendova, kao što su Prada, Dior, Ralf Lauren, Versace, Gucci, Hermes, Louis Vuitton, Cartier i mnoge druge.

Verovatno vas zanima koliko košta to zadovoljstvo, da provedete noć na Gran Vii? Za noć u nekom od **hotela**, u ovoj čuvenoj ulici morate izdvojiti od 135 eura u hotelu Capitol, pa sve do 250 eura koliko košta najskuplje noćenje u ovoj ulici. Prozori na većini hotela u ovoj ulici sačinjeni su od najmodernijeg stakla, tako da vas ni u jednom momentu neće uznemiravati buka, koja je ovde prisutna 24 sata. Iako bi mnogi rekli da cena noćenja i nije baš mala, strancima, pa i samim špancima to ne predstavlja veliki problema, jer kako tvrde, privilegija je biti u srcu Madrida i centru dešavanja...

Često će vam stanodavci tražiti dosta novca za stan koji je star i oronuo, ali njihov odgovor je da vi ne plaćate za luksuzan stan, već za život u luksuznoj ulici. Ukoliko ipak spadate u onu vrstu turista kojima nije problem da sobu dele sa još dvoje, troje ili više ljudi, onda možete prespavati u **hostelu** za samo 9 eura. Hosteli su nisu ništa manje čistiji od hotela, a i sigurnost vam je zagarantovana. Još jedna prednost smeštaja u Gran Vii jeste i to što ćete većinu atrakcija obići peške, jer je Madrid savršen za duge šetnje. Metro košta 1,5 euro, ali peške ćete mnogo više videti i uživati u svakom koraku. Ukoliko ne volite da šetate, grad možete obići i turističkim autobusom koji ima tri rute, a cena karte iznosi 21 euro za odrasle i 10 eura za decu. Mogu se kupiti na internetu ili na turističkim šalterima širom grada.

Za Madridane je nezamislivo da provedu dan bez odlaska u **lokalni bar**. Ovde

možete uz pivo, vino, vermut ili mohito, probati i neki od španskih specijaliteta. Ono što će vam preporučiti su cocido madrileño, churos, tortilla... mada nemojte propustiti ni da probate patatas tres salsas, pastel de cabracho, picadillo de salchichon, croquetas, empanadas, pulpo gallego, a od desetara arroz con leche, flan de huevo, tarta de abuela... Madrid pa i ostali gradovi Španije imaju veliki broj modernih lokala, ali mislim da više vredi otići u njihove tradicionalne taverne i barove. U njima su uglavnom drveni stolovi i stolice, nema muzike, a svi gosti i konobari pričaju međusobno i svako će se nadovezati na vašu priču. I baš u njima možete naučiti i čuti dosta toga o istoriji i običajima ovog grada. Ako Madridanina pitate za preporuku taverne, u šali će vam reći da uđete u onu gde ima najviše salveti i papirića bačenih na podu, što znači da se tu dobro jede i da je hrana izvanredna.

Museo Reina Sofia
Foto José Barea - Madrid Destino Cultura Turismo y NegocioMuseo del Prado
Foto Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

Palacio Real - Foto Agustín Martínez - Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

Catedral de la Almudena
Foto Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

Plaza Mayor

pape. Za turiste je otvorena svakog dana u periodu od 10 do 19.30, s tim što za vreme liturgije nisu dozvoljena turistička razgledanja, ali je naravno moguće prisustvovati liturgiji. Katedrala je duga oko 104, a visoka 76 metara.

7 Plaza Mayor je zatvoreni trg u istorijskom kvartu Madrid de los Austrias, koji je nekada služio za borbe bikova, izvođenje predstava ili javna pogubljenja, a danas je glavno odredište bogatih turista za ispijanje kafe i kupovinu suvenira. Ovde Madridani retko zalaze, osim za božićni vašar. Cene pića na ovom trgu znaju da budu dosta visoke i nerealne, pogotovo tokom sezone.

8 Puerta del Sol je trg odakle predlazemo da započnete vašu šetnju po gradu. To je srce Madrida, najveći i najznačajniji trg sa kojeg se račva deset ulica. Ovde se ispred Zgrade pošte (Casa de correos) nalazi Nulti kilometar (Kilómetro cero) - centralna tačka Iberijskog poluostrva. Ovo je uobičajeno mesto sastanka za Madridane, a i za turiste, koji se orijentišu po ovom trgu. Upravo ovde je smešten jedan od najpoznatijih simbola Madrida: 20 tona težak kip medveda, koji jede plodove sa drveta. Zvanični naziv statue je "El Oso y el Madrono". Madrono je drvo koje vodi poreklo od jagoda. Ženka medveda simbolizuje plodno tlo Madrida, a drvo simbolizuje aristokratiju. Još jedan bitan simbol trga Puerta del Sol jeste i čuvena reklama Tio Pepe koja se nalazi na jednoj od zgrada na ovom trgu. Vlasnici ovog čuvenog vina su 1935. godine postavili svetleću reklamu Tio Pepe i od tada je ova reklama postala još jedan od zaštitnih znakova Madrida. Na ovom trgu se svake godine organizuje spektakularni doček Nove godine.

U mnogim turističkim vodičima predlažu vam top 10 atrakcija koje treba da obiđete, ali složit ćete se da je to malo, naspram svega što ovaj grad nudi. U sledećim redovima nudimo vam 20 mesta

koja morate obići, pored ulice Gran Vía, ukoliko vas put navede u Madrid...

Krenućemo sa takozvanim **"Trogglom umetnosti"** koji čine tri muzeja u ulici Paseo del Prado: El Prado, Reina Sofia i

Tisen. Goya, Velázquez, El Greco, Tiziano, Bosco, Murillo i Rubens, čekaju vas u prvom, Pikaso, Dali i Miro u drugom i čitava istorija evropskog modernog slikarstva u trećem. Dakle...

20 preporuka - šta videti u Madridu?

1 Museo del Prado ima kolekciju od 8.600 slika i više od 700 skulptura. Ulaz u muzej je besplatan od utorka do subote od 18h do 20h. Na isti način možete posetiti i muzej savremene umetnosti "Reina Sofia" i "Thyssen".

2 Museo Reina Sofia

3 Museo Thyssen

4 Palacio Real ili Kraljevski dvor je najveća, a bez sumnje i najlepša građevina u Madridu. Sagrađena je 1734. godine na mestu stare Arapske palate, koja je uništena u požaru. Nekada je to bila rezidencija španskih vladara, a sada je turistička atrakcija.

5 Teatro Real se nalazi u neposrednoj blizini Kraljevskog dvora. 1969. godine

ovo pozorište je bilo domaćin Eurosonga. Danas se ovde izvode najpoznatiji operski komadi.

6 Catedral de la Almudena nalazi se u starom delu grada. Njena izgradnja je počela davne 1883. godine, a kompletno je završena tek 1993. To je jedina katedrala u Španiji koja je osveštena od strane

Gradska skupština na Plaza de Cibeles
Foto Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

Spomenik Alfonso XII u Retiro parku
Foto Escarabajo Amarillo - Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

9 Plaza de Cibeles - ako nastavite Gran Viam i Ulicom Alkala, dolazite do Trga antičke boginje Sibeles i njene palate u kojoj je smeštena Gradska skupština. Prvobitno je to bila zgrada pošte, ali je 2007. postala sedište Gradske skupštine. Na kružnom toku ispred palate, Real Madrid, kao i španska reprezentacija slave sve svoje pobjede, a malo niže, niz ulicu Paseo del Prado, nalazi se Neptunov trg (Plaza de Neptuno), mesto za proslave konkurentskog Atletiko Madrida.

10 Plaza de España nalazi se na samom kraju Gran Vie. Ovo je jedna od najprometnijih raskrsnica u gradu. U središtu trga nalazi se fontana i spomenik Migelu Servantesu. A od 1957. godine krasi je i 142 metra visoka građevina Torre de Madrid.

11 Puerta de Alcalá je jedan od najprezentativnijih spomenika u Madridu. Nalazi se na samom početku ulice Alcala, tačnije na trgu Plaza de la Independencia. Delo je italijanskog arhitekta Sabatinija, koji je veći deo svog života proveo u Španiji.

12 Santiago Bernabéu - stadion Real Madrida, nalazi se na severu grada u bogatoj četvrti, okružen skupim stambenim i poslovnim zgradama. Ukoliko se nađete blizu stadiona u vreme neke od utakmica ili predveče, kada deca imaju trening, računajte na ogromnu gužvu, iz koje će vam trebati najmanje sat vremena da se izbavite. Atletiko Madrid, takođe, ima svoj stadion Vincente Calderon, koji je i nije tako popularan za turiste.

13 Plaza de España se nalazi na samom početku Gran Vie. Ovdje možete videti Servantesa, kako sedi i ispred njega Don Kihota, na konju i Sanča Pansu, na magarcu.

14 Estación de Atocha je najvažnija železnička stanica u Madridu. Nalazi se u ulici Paseo del Prado, na nekoliko metara od Muzeja. Ovu stanicu, pored spoljašnjeg izgleda, krasi još i predivan vrt sa fontanom, u kojem se nalazi više od 500 životinjskih i biljnih vrsta. Ovdje možete prekratiti vreme dok čekate svoj voz.

15 Templo de Debod je spomenik koji je star preko 2.000 godina i potiče još iz drevnog Egipta. Madridani su ga dobili od naroda Egipta, u znak zahvalnosti za pomoć arhitekata iz Madrida u očuvanju hramova Nubia. Posvećen je egipatskim bogovima Amon i Isis. Ovo mesto je najbolje da posetite uveče, jer pod svetlima reflektora izgleda čarobno.

16 Mercado El Rastro - u nekoliko ulica kvarta La Latina, nedeljom od 9 do 15h zaživi El Rastro, urbani madridski buvljak, još od 1740. godine. Na njemu možete kupiti garderobu, suvenire, tradicionalne slatkiše i još mnogo toga.

17 Parque del Retiro je veličanstveni park koji se prostire na 125 hektara. Pored više od 15.000 stabala, ovaj park krasi veliki broj fontana i kristalna dvorana (El Palacio de Cristal), kao i spomenik Alfonsku XII ispred kog se nalazi čarobno jezero, na kojem možete uživati u malim čamcima. El Retiro može da se pohvali veličanstvenim vrtom ruža, gde se nalaze sadnice ovog cveća iz svih krajeva sveta.

18 Botin je najstariji restoran u Madridu. Kažu da je Ernest Hemingway bio prijatelj sa prvim vlasnikom restorana Emiliom Gonzalezom i da je par puta pokušao da u kuhinji ovog restorana spremi špansku paellu, ali da mu kuvanje i nije baš išlo dobro, kao pisanje.

19 Museo del Jamon - Španija je poznata po najboljim šunkama, zato obavezno posetite Muzej šunke na Gran Vii. Oni već 30 godina svojim posetiocima dokazuju da se ukus španske šunke zaista duugo pamti.

Churrosi i topla čokolada za kraj
Foto Madrid Destino Cultura Turismo y Negocio

20 San Ginés Chocolateria je najpoznatija i najstarija čokolaterija u Madridu. Radi 24 sata dnevno i ovdje možete probati čuvene churrose sa čokoladom. Nalazi se u blizini Puerta del Sol, u maloj ulici koja se zove Pasadizo de San Gines. Churrosi su omiljeni doručak španaca, predstavljaju dugačke štapiće od testa, pržene u ulju. Uglavnom se jedu uz belu ili crnu toplu čokoladu.

Kakav divan način da se završi obilazak Madrida... ■